ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 17ης Οκτωβρίου 1990 *

Στην υπόθεση C-10/89,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Bundesgerichtshof προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

SA CNL-SUCAL NV, εταιρίας βελγικού δικαίου με έδρα τη Λιέγη (Βέλγιο),

και

HAG GF AG, εταιρίας γερμανικού δικαίου με έδρα τη Βρέμη (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας),

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 30, 36 και 222 της Συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους O. Due, Πρόεδρο, T. F. O'Higgins, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias και M. Díez de Velasco, προέδρους τμήματος, Sir Gordon Slynn, K. N. Κακούρη, R. Joliet, F. A. Schockweiler, F. Grévisse και M. Zuleeg, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η SA CNL-SUCAL NV, εκπροσωπουμένη από την Gisela Wild, δικηγόρο Αμβούργου, και τον καθηγητή Ernst-Joachim Mestmäcker,

— η HAG GF AG, εκπροσωπουμένη από τους Bruckhaus, Kreifels, Winkhaus και Lieberknecht, δικηγόρους Ντύσσελντορφ,

— η Κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, εκπροσωπουμένη από τους Horst Teske και Alexander von Mühlendahl, Ministerialrat και Regierungsdirektor αντίστοιχα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, και τον M. Seidel, στο Υπουργείο Οικονομικών,

— η Κυβέρνηση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, εκπροσωπουμένη από τον H. J. Heinemann, αναπληρωτή γενικό γραμματέα του Υπουργείου Εξωτερικών,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, εκπροσωπουμένη από την S. J. Hay, του Treasury Solicitor' s Department, και τον N. Pumfrey,

— η Κυβέρνηση του Βασιλείου της Ισπανίας, εκπροσωπουμένη από τον Javier Conde de Saro, γενικό διευθυντή της υπηρεσίας κοινοτικού νομικού και θεσμικού συντονισμού, και τον Rafael García-Valdecasas y Fernández, abogado del Estado, προϊστάμενο της νομικής υπηρεσίας για τις υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένη από τον νομικό της σύμβουλο Jörn Sack,

έχοντας υπόψη την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 18ης Ιανουαρίου 1990,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 13ης Μαρτίου 1990,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με Διάταξη της 24ης Νοεμβρίου 1988, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 13 Ιανουαρίου 1989, το Bundesgerichtshof υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, διάφορα προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία των άρθρων 30, 36 και 222 της Συνθήκης ΕΟΚ, σε σχέση με το δίκαιο περί σημάτων.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν κατά την εκδίκαση διαφοράς μεταξύ της βελγικής εταιρίας CNL-SUCAL και της γερμανικής εταιρίας HAG GF AG, η οποία παράγει και εμπορεύεται καφέ από τον οποίο έχει αφαιρεθεί η καφεΐνη σύμφωνα με μία μέθοδο που έχει εφεύρει η ίδια. Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είναι δικαιούχος διαφόρων σημάτων — το παλαιότερο κατατέθηκε το 1907 — των οποίων το κύριο στοιχείο είναι η λέξη HAG, η οποία αναφέρεται επίσης στην εμπορική της επωνυμία.

3 Το 1908 η HAG GF AG κατέθεσε στο Βέλγιο δύο σήματα, που περιελάμβαναν τις λέξεις Kaffee HAG. Το 1927 ίδρυσε στο Βέλγιο θυγατρική εταιρία υπό την επωνυμία Café HAG SA, που της ανήκε πλήρως και τελούσε υπό τον πλήρη έλεγχό της. Η εταιρία αυτή κατέθεσε δύο τουλάχιστον εμπορικά σήματα, το ένα από τα οποία περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, τις λέξεις Café HAG. Το 1935 η εταιρία HAG GF AG μεταβίβασε στη θυγατρική αυτή εταιρία και τα σήματα που είχε καταθέσει για λογαριασμό της στο Βέλγιο.

4 Το 1944 η εταιρία Café HAG SA τέθηκε υπό μεσεγγύηση ως εχθρική περιουσία. Στη συνέχεια οι βελγικές αρχές πώλησαν όλες τις μετοχές στην οικογένεια Van Oevelen. Το 1971 η εταιρία Café HAG SA μεταβίβασε τα δικαιώματα επί των σημάτων της στις χώρες Benelux προς την ετερόρρυθμη εταιρία Van Zuylen Frères της Λιέγης.

5 Η εταιρία SA CNL-SUCAL NV δημιουργήθηκε από τη μεταβολή της νομικής μορφής και της εταιρικής επωνυμίας της ετερόρρυθμης εταιρίας Van Zuylen Frères, άρχισε δε να εισάγει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας καφέ χωρίς καφεΐνη υπό την ονομασία HAG.

6 Με σκοπό να ματαιώσει τις εισαγωγές αυτές, η εταιρία HAG AG, η οποία ισχυρίζεται ότι το « Kaffee HAG » είναι στη Γερμανία πασίγνωστο σήμα και ότι το χωρίς καφεΐνη προϊόν που πωλεί η ίδια με την ονομασία αυτή υπερέχει, λόγω μιας νέας μεθόδου παρασκευής, από τον χωρίς καφεΐνη καφέ που εισάγει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας η CNL-SUCAL, άσκησε αγωγή ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων.

7 Στο πλαίσιο της διαφοράς αυτής το Bundesgerichtshof, ενώπιον του οποίου ασκήθηκε αναίρεση, ανέστειλε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης, τη διαδικασία μέχρις ότου το Δικαστήριο αποφανθεί προδικαστικώς επί των εξής ερωτημάτων:

« 1) Συμβιβάζεται προς τις διατάξεις περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων (άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης ΕΟΚ), λαμβανομένου υπόψη και του άρθρου 222 της Συνθήκης ΕΟΚ, το γεγονός ότι μια επιχείρηση εγκατεστημένη στο κράτος μέλος Α, στηριζόμενη στα δικαιώματα επί της επωνυμίας και του σήματος που έχει στο κράτος αυτό, εναντιώνεται στην εισαγωγή ομοειδών εμπορευμάτων επιχειρήσεως εγκατεστημένης στο κράτος μέλος Β, εφόσον επί των εμπορευμάτων αυτών έχει τεθεί νομίμως στο κράτος Β ένα διακριτικό γνώρισμα, το οποίο

α) μπορεί να προκαλέσει σύγχυση με την επωνυμία και τα σήματα, τα οποία προστατεύονται στο κράτος Α υπέρ της εκεί εγκατεστημένης επιχειρήσεως και,

β) προστατευόταν αρχικά και στο κράτος Β — ως μεταγενέστερο του προστατευομένου στο κράτος Α σήματος — υπέρ της εγκατεστημένης στο κράτος Α επιχειρήσεως, από την οποία μεταβιβάστηκε σε θυγατρική επιχείρηση που ιδρύθηκε στο κράτος Β ως μέλος του ίδιου ομίλου επιχειρήσεων και,

γ) συνεπεία της απαλλοτριώσεως της θυγατρικής αυτής εταιρίας στο κράτος Β μεταβιβάστηκε ως περιουσιακό στοιχείο της κατασχεθείσας θυγατρικής επιχειρήσεως, μαζί με την επιχείρηση αυτή, από το Δημόσιο του κράτους αυτού σε τρίτο, ο οποίος μεταβίβασε με τη σειρά του το διακριτικό γνώρισμα στην επιχείρηση από την οποία προήλθε η επιχείρηση η οποία εξάγει πλέον τα εμπορεύματα με το διακριτικό αυτό γνώρισμα στο κράτος Α;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα 1:

Προσήκει διαφορετική απάντηση στο ανωτέρω ερώτημα, εάν το προστατευόμενο στο κράτος Α διακριτικό γνώρισμα έχει καταστεί εκεί " πολύ γνωστό " σήμα και πρέπει να αναμένεται, ως συνέπεια της ασυνήθως μεγάλης φήμης του, ότι, αν το ίδιο διακριτικό γνώρισμα χρησιμοποιηθεί από άλλη επιχείρηση, δεν θα μπορεί, χωρίς να παραβλάπτεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, να διασφαλιστεί η πληροφόρηση των καταναλωτών ως προς την προέλευση των εμπορευμάτων από ορισμένη επιχείρηση;

3) Επίσης (εναλλακτικά) σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα 1:

Ισχύει η ίδια απάντηση και όταν οι καταναλωτές στο κράτος Α συσχετίζουν προς το εκεί προστατευόμενο διακριτικό γνώρισμα όχι μόνο την προέλευση από ορισμένη επιχείρηση, αλλά και ορισμένες ιδιότητες, ιδίως την ποιότητα των οικείων εμπορευμάτων, τα δε εμπορεύματα που εισάγονται από το κράτος Β με το ίδιο διακριτικό γνώρισμα δεν ανταποκρίνονται στις προσδοκίες αυτές;

4) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως και στα τρία ανωτέρω ερωτήματα:

Θα ήταν διαφορετική η απάντηση, εάν συνέτρεχαν σωρευτικά οι προϋποθέσεις που αναφέρονται χωριστά στα ερωτήματα 2 και 3; »

8 Στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης, η εξέλιξη της διαδικασίας, καθώς και οι έγγραφες παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

Επί του πρώτου ερωτήματος

9 Με το πρώτο ερώτημα το εθνικό δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν αντιβαίνει προς τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης ΕΟΚ η εθνική νομοθεσία που επιτρέπει σε μια επιχείρηση, κάτοχο ενός δικαιώματος επί σήματος εντός κράτους μέλους, να εμποδίζει την εισαγωγή από άλλο κράτος μέλος ομοειδών προϊόντων επί των οποίων έχει τεθεί νομίμως στο τελευταίο αυτό κράτος το ίδιο σήμα ή σήμα που δημιουργεί σύγχυση με το προστατευόμενο σήμα, ακόμη και όταν το δικαίωμα επί του σήματος υπό το οποίο εισάγονται τα επίμαχα προϊόντα ανήκε αρχικά σε θυγατρική εταιρία της επιχειρήσεως που εμποδίζει τις εισαγωγές, κατόπιν δε της απαλλοτριώσεως της θυγατρικής αυτής εταιρίας περιήλθε σε τρίτη επιχείρηση.

10 Ενόψει του σκεπτικού της Διατάξεως περί παραπομπής και της συζητήσεως που διεξήχθη ενώπιον του Δικαστηρίου όσον αφορά την κρισιμότητα της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 3ης Ιουλίου 1974, Van Zuylen κατά Hag (192/73, Slg. 1974, σ. 731), για την απάντηση που πρέπει να δοθεί στο ερώτημα του εθνικού δικαστηρίου, πρέπει να τονιστεί ευθύς εξαρχής ότι το Δικαστήριο κρίνει αναγκαία την επανεξέταση της ερμηνείας που δόθηκε με την απόφαση εκείνη, βάσει της νομολογίας που έχει διαμορφωθεί βαθμιαία όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και των γενικών κανόνων της Συνθήκης, και συγκεκριμένα στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.

11 Στο σημείο αυτό πρέπει να υπενθυμιστεί ότι οι απαγορεύσεις και οι περιορισμοί των εισαγωγών που δικαιολογούνται από λόγους προστασίας της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας επιτρέπονται από το άρθρο 36, υπό τη ρητή προϋπόθεση ότι οι απαγορεύσεις ή οι περιορισμοί αυτοί δεν αποτελούν ούτε μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ούτε συγκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών.

12 Κατά πάγια νομολογία, το άρθρο 36 δεν επιτρέπει αποκλίσεις από τη θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων στην κοινή αγορά, παρά μόνο καθόσον οι αποκλίσεις αυτές δικαιολογούνται για την προστασία των δικαιωμάτων που αποτε-

λούν το ειδικό αντικείμενο της εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και ότι συνεπώς ο κάτοχος δικαιώματος εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας που προστατεύεται από τη νομοθεσία ενός κράτους δεν μπορεί να επικαλείται τη νομοθεσία αυτή για να εμποδίζει την εισαγωγή ή την εμπορία προϊόντος το οποίο έχει διατεθεί νομίμως στην αγορά άλλου κράτους μέλους από τον ίδιο τον δικαιούχο, με τη συναίνεσή του ή από πρόσωπο το οποίο συνδέεται με αυτόν με δεσμούς νομικής ή οικονομικής εξαρτήσεως (βλέπε, μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 8ης Ιουνίου 1971, Deutsche Grammophon, 78/70, Slg. 1971, σ. 487· της 31ης Οκτωβρίου 1974, Centrafarm κατά Winthrop, 16/74, Slg. 1974, σ. 1183· και της 9ης Ιουλίου 1985, Pharmon κατά Hoechst, 19/84, Συλλογή 1985, σ. 2281).

13 Σε σχέση με το δικαίωμα επί του σήματος, πρέπει να τονιστεί ότι το δικαίωμα αυτό αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του συστήματος ανόθευτου ανταγωνισμού, στη δημιουργία και διατήρηση του οποίου αποβλέπει η Συνθήκη. Στο πλαίσιο αυτού του συστήματος οι επιχειρήσεις πρέπει να είναι σε θέση να προσελκύουν την πελατεία με την ποιότητα των προϊόντων τους ή των υπηρεσιών τους, πράγμα που είναι δυνατό μόνο χάρη στην ύπαρξη διακριτικών γνωρισμάτων που εξατομικεύουν τα προϊόντα αυτά και τις υπηρεσίες αυτές. Για να μπορεί το εμπορικό σήμα να επιτελεί τη λειτουργία αυτή, πρέπει να παρέχει την εγγύηση ότι όλα τα προϊόντα επί των οποίων έχει τεθεί έχουν κατασκευαστεί ή παραχθεί υπό τον έλεγχο μιας μόνο επιχειρήσεως, η οποία έχει την ευθύνη για την ποιότητά τους.

14 Κατά συνέπεια, όπως έχει επανειλημμένα κρίνει το Δικαστήριο, το ειδικό αντικείμενο του δικαιώματος επί του σήματος συνίσταται κυρίως στην παροχή του δικαιώματος χρήσεως του σήματος για την πρώτη διάθεση του προϊόντος στην αγορά και στην προστασία επομένως του δικαιούχου κατά των ανταγωνιστών που θα ήθελαν να εκμεταλλευθούν τη θέση και τη φήμη του σήματος πωλώντας προϊόντα επί των οποίων έχει τεθεί παρανόμως το εν λόγω σήμα. Για να καθοριστεί η ακριβής έκταση του αποκλειστικού αυτού δικαιώματος του δικαιούχου του σήματος, πρέπει να ληφθεί υπόψη η βασική λειτουργία του σήματος, η οποία συνίσταται στην εγγύηση που παρέχει στον καταναλωτή ή στον τελικό χρήστη σε σχέση με την προέλευση του προϊόντος επί του οποίου έχει τεθεί το σήμα, αφού του δίνει τη δυνατότητα να διακρίνει, χωρίς κίνδυνο συγχύσεως, το προϊόν αυτό από τα προϊόντα που έχουν άλλη προέλευση (βλέπε, ιδίως, τις αποφάσεις της 23ης Μαΐου 1978, Hoffmann-La Roche, 102/77, Slg. 1978, σ. 1139, σκέψη 7, και της 10ης Οκτωβρίου 1978, Centrafarm κατά American Home Products Corporation, 3/78, Slg. 1978, σ. 1823, σκέψεις 11 και 12).

15 Για την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών που περιγράφει το εθνικό δικαστήριο βάσει των ανωτέρω σκέψεων, το κρίσιμο στοιχείο είναι ότι ο κάτοχος του δικαιώματος επί του σήματος που προστατεύεται από την εθνική νομοθεσία ουδόλως έχει δώσει τη συγκατάθεσή του προκειμένου να τεθεί στην αγορά άλλου κράτους

μέλους, υπό το ίδιο σήμα ή υπό σήμα που δημιουργεί σύγχυση, ένα ομοειδές προϊόν που κατασκευάζεται ή παράγεται και διατίθεται προς πώληση από επιχείρηση που δεν έχει κανένα δεσμό νομικής ή οικονομικής εξαρτήσεως με τον ανωτέρω κάτοχο του δικαιώματος.

16 Υπό τις συνθήκες αυτές, επομένως, το σήμα δεν θα μπορούσε να επιτελέσει τη βασική του λειτουργία, αν ο κάτοχος του δικαιώματος δεν μπορούσε να ασκήσει τη δυνατότητα που του παρέχει η εθνική νομοθεσία να εμποδίζει την εισαγωγή ομοειδών προϊόντων υπό ονομασία που θα μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση με το σήμα του, διότι στην περίπτωση αυτή οι καταναλωτές δεν θα ήταν πλέον σε θέση να γνωρίζουν με βεβαιότητα την προέλευση του προϊόντος και ο κάτοχος του δικαιώματος θα μπορούσε να θεωρηθεί υπεύθυνος για την κακή ποιότητα ενός προϊόντος για το οποίο δεν έχει καμία ευθύνη.

17 Το συμπέρασμα αυτό δεν μεταβάλλεται από το γεγονός ότι το δικαίωμα επί του σήματος προστατεύεται από την εθνική νομοθεσία και το δικαίωμα επί του παρόμοιου σήματος που έχει τεθεί επί του εισαγομένου προϊόντος βάσει της νομοθεσίας του κράτους μέλους προελεύσεως ανήκαν αρχικά στο ίδιο πρόσωπο, το οποίο απώλεσε το ένα από τα δικαιώματα αυτά κατόπιν απαλλοτριώσεως σε ένα από τα δύο αυτά κράτη πριν από τη δημιουργία της Κοινότητας.

18 Πράγματι, κατόπιν της απαλλοτριώσεως και παρά την κοινή τους προέλευση, καθένα από τα σήματα επιτελεί ανεξάρτητα, εντός του πεδίου της εδαφικής ισχύος του, τη λειτουργία του, δηλαδή εγγυάται ότι τα προϊόντα που φέρουν το συγκεκριμένο σήμα προέρχονται από την ίδια πηγή.

19 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι στις περιπτώσεις όπως η προκειμένη, στην οποία το σήμα ανήκε αρχικά σε έναν δικαιούχο και η διάσπαση της ενότητας αυτής του δικαιούχου οφείλεται σε απαλλοτρίωση, καθένας από τους δικαιούχους του σήματος πρέπει να έχει το δικαίωμα να εμποδίζει την εισαγωγή και την εμπορία στο κράτος μέλος στο οποίο ισχύει το σήμα του των προϊόντων που προέρχονται από τον άλλο δικαιούχο, εφόσον πρόκειται για ομοειδή προϊόντα επί των οποίων έχει τεθεί πανομοιότυπο σήμα ή σήμα που δημιουργεί σύγχυση.

20 Κατά συνέπεια, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δεν αντιβαίνει προς τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης ΕΟΚ η εθνική νομοθεσία που επιτρέπει σε μια

επιχείρηση, κάτοχο δικαιώματος επί σήματος εντός κράτους μέλους, να εμποδίζει την εισαγωγή από άλλο κράτος μέλος ομοειδών προϊόντων επί των οποίων έχει τεθεί νομίμως στο τελευταίο αυτό κράτος το ίδιο σήμα ή σήμα που δημιουργεί σύγχυση με το προστατευόμενο σήμα, ακόμη και όταν το δικαίωμα επί του σήματος υπό το οποίο εισάγονται τα επίμαχα προϊόντα ανήκε αρχικά σε θυγατρική εταιρία της επιχειρήσεως που εμποδίζει τις εισαγωγές, κατόπιν δε της απαλλοτριώσεως της θυγατρικής αυτής εταιρίας περιήλθε σε τρίτη επιχείρηση.

Επί του δευτέρου, του τρίτου και του τετάρτου ερωτήματος

21 Ενόψει της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα, το δεύτερο, το τρίτο και το τέταρτο ερώτημα έχουν καταστεί άνευ αντικειμένου.

Επί των δικαστικών εξόδων

22 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι Κυβερνήσεις της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας και του Βασιλείου της Ισπανίας, καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος, που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με Διάταξη της 24ης Νοεμβρίου 1988 το Bundesgerichtshof, αποφαίνεται:

Δεν αντιβαίνει προς τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης ΕΟΚ η εθνική νομοθεσία που επιτρέπει σε μια επιχείρηση, κάτοχο δικαιώματος επί σήματος εντός κράτους μέλους, να εμποδίζει την εισαγωγή από άλλο κράτος μέλος ομοειδών προϊόντων επί των οποίων

έχει τεθεί νομίμως στο τελευταίο αυτό κράτος το ίδιο σήμα ή ένα σήμα που δημιουργεί σύγχυση με το προστατευόμενο σήμα, ακόμη και όταν το δικαίωμα επί του σήματος υπό το οποίο εισάγονται τα επίμαχα προϊόντα ανήκε αρχικά σε θυγατρική εταιρία της επιχειρήσεως που εμποδίζει τις εισαγωγές, κατόπιν δε της απαλλοτριώσεως της θυγατρικής αυτής εταιρίας περιήλθε σε τρίτη επιχείρηση.

Due O'Higgins Moitinho de Almeida Rodríguez Iglesias

Díez de Velasco Slynn Κακούρης

Joliet Schockweiler Grévisse Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Οκτωβρίου 1990.

Ο γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο Πρόεδρος

O. Due